

LA DOCUMENTACIÓ COVARXINA CUSTODIADA A L'ARXIU GENERAL DE LA GUERRA CIVIL DE SALAMANCA

Enric Sorribes (Arxiver i historiador)

Segons informacions donades pel mateix Govern central, en breu seran retornats a la Generalitat de Catalunya els documents pertanyents a aquesta institució custodiats a l'Arxiu de la Guerra Civil de Salamanca, els quals van ser robats al seu legítim propietari, és a dir, a les institucions d'autogovern catalanes que els van generar, per les forces franquistes mitjançant la Delegación del Estado para la Recuperación de Documentos (creada en 1938) amb la finalitat que aquests serviren per perseguir i actuar contra totes aquelles persones que van defensar la Constitució i la democràcia republicana.

Aquest conjunt de documents catalans no són més que una menuda part, un xicotet percentatge, de tota la que hi ha a l'Arxiu General de la Guerra Civil. Allí podem trobar documents de més de 15 províncies, incloent les tres valencianes. En concret, la documentació valenciana conforma un volum total de 778 caixes (les de la Generalitat de Catalunya són 507). Molts ajuntaments valencians i les mateixes Corts Valencianes han reivindicat eixos documents, però sense arribar a demanar el seu retorn al País Valencià de manera oficial. Entre aquests hi ha documentació de les Coves de Vinromà pertanyent a l'Ajuntament i a diverses institucions covarxines. En concret són:

Institució	Tipologia documental	Possible propietari	Observacions
Ajuntament	Actes	Municipal	
Ajuntament	Llibre Diari d'intervenció d'ingressos	Municipal	Any 1937
Ajuntament	Expedients per a la concessió de pròrrogues o moratòries en el pagament de préstecs	Municipal	
Ajuntament	Registre del servei Cadastral de la riquesa rústica	Municipal	
Ajuntament	Pressupost municipal ordinari d'ingressos i despeses	Municipal	Anys 1937-1938
Ajuntament	Cartes de pagament	Municipal	
Ajuntament	Padró dels edificis i solars	Municipal	
Ajuntament	Llibre de comptes corrents	Municipal	Any 1937
Ajuntament	Pòsitos	Municipal	
Ajuntament	Llibre del moviment del dipòsit	Municipal	
Ajuntament	Llibre de relació de deutors	Municipal	
Ajuntament	Llibre de rebuts	Municipal	Any 1938
Ajuntament	Llibre d'Intervenció de Pagaments	Municipal	Any 1938
Ajuntament	Llibre registre de comptes corrents	Municipal	
Ajuntament	Llibre d'Actes	Municipal	Any 1937
Sindicato de Trabajadores de la Tierra	Indeterminada	¿?	Possiblement de la UGT

Des de fa algun temps, l'Arxiu Municipal de les Coves de Vinromà compta amb personal específic per atendre les necessitats pròpies d'aquest servei, tal com ja ha eixit publicat en aquesta mateixa publicació. Ara seria un bon moment per a que des de l'Ajuntament es promovera la devolució dels documents covarxins al seu legítim propietari, especialment la documentació municipal, ja que l'Ajuntament és una institució pública que atén les necessitats del conjunt de la ciutadania covarxina, i una d'aquestes necessitats és la custòdia dels papers que donen fe de la història del poble.

